

2022/2188(INI)

7.6.2023

UDKAST TIL UDTALELSE

fra Kultur- og Uddannelsesudvalget

til Udenrigsudvalget og Udvalget om International Handel

om gennemførelsesrapporten om handels- og samarbejdsaftalen mellem EU og
Det Forenede Kongerige
(2022/2188(INI))

Ordfører for udtalelse (*): Laurence Farreng

(*) Associeret udvalg – forretningsordenens artikel 57

PA_NonLeg

FORSLAG

Kultur- og Uddannelsesudvalget opfordrer Udenrigsudvalget og Udvalget om International Handel, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, de vedtager:

- A. der henviser til, at de kulturelle og kreative sektorer ikke er nævnt i handels- og samarbejdsaftalen;
- B. der henviser til, at handels- og samarbejdsaftalen kun nævner uddannelse i forbindelse med cybersikkerhed og behovet for at oplyse borgerne om hermed forbundne problematikker;
- C. der henviser til, at fri bevægelighed er en central europæisk værdi og en af de grundlæggende frihedsrettigheder som fastsat i EU-traktaterne; der henviser til, at fri bevægelighed mellem Det Forenede Kongerige og EU ikke længere er tilgængelig for hverken britiske borgere eller EU-borgere siden brexit; der henviser til, at EU-borgere kan opholde sig i Det Forenede Kongerige uden visum i op til seks måneder om året, og at britiske statsborgere kan opholde sig i EU i op til 90 dage inden for en periode på 180 dage;
- D. der henviser til, at Det Forenede Kongerige ensidigt besluttede ikke at deltage i Erasmus+-programmet for 2021-2027, der dækker uddannelses-, ungdoms- og idrætssektoren; der henviser til, at britiske institutioner stadig kan være tilknyttet Erasmus Mundus og Jean Monnet-aktiviteterne;
- E. der henviser til, at Erasmus+ ikke blot er et mobilitetsprogram, men et virkningsfuldt redskab til at kunne udveksle viden, fremme akademisk samarbejde, knytte stærke og varige forbindelser og skabe forståelsen mellem mennesker og institutioner;
- F. der henviser til, at Det Forenede Kongerige valgte ikke at tilslutte sig Horisont Europa-programmet 2021-2027, som omfatter forskning og innovation; der henviser til, at handels- og samarbejdsaftalen giver mulighed for britisk deltagelse i Horisont Europa;
- G. der henviser til, at Det Forenede Kongerige var en af de mest populære destinationer for Erasmus+-deltagere indtil brexit-følgeafstemningen;
- H. der henviser til, at lande uden for EU kan tilslutte sig Erasmus+ som medlemmer eller associerede lande;
- I. der henviser til, at EU-borgere, der studerer på britiske højere læreanstalter, nu som følge af brexit ikke længere nyder fordel af "hjemmegebyrer", men skal betale højere, internationale studiegebyrer, hvilket gør studierne uoverkommeligt dyre for langt hovedparten af dem;
- J. der henviser til, at ungdomsudvekslinger og skoleudvekslinger er blevet voldsomt berørt af brexit; der henviser til, at undersøgelser foretaget af organisationer, der repræsenterer rejsebranchen, har vist, at antallet af elever og studerende, der rejste til Det Forenede Kongerige med europæiske rejsearrangører af skolerejser og andre

uddannelsesmæssige, kulturelle eller idrætsrelaterede grupperejser, var 83 % lavere i 2022 end i 2019, det sidste år før coronapandemien brød ud¹;

- K. der henviser til, at Det Forenede Kongerige besluttede ikke at deltage i programmet for Det Europæiske Solidaritetskorp (ESC) 2021-2027, der dækker frivilligt arbejde og ungdomsengagement;
- L. der henviser til, at Det Forenede Kongerige ensidigt besluttede ikke at deltage i programmet Et Kreativt Europa 2021-2027, der dækker de kulturelle og kreative sektorer;
- M. der henviser til, at nærværd halvdelen af projekterne under Et Kreativt Europa omfattede mindst én britisk partner i programmeringsperioden 2014-2020²;
- N. der henviser til, at den frie bevægelighed har været til gavn for alle segmenter af de kulturelle og kreative sektorer, herunder den audiovisuelle sektor, festivaler, teaterselskaber, bands, orkestre, danse- og opvisningsensembler, både fra EU og Det Forenede Kongerige;
- O. der henviser til, at Det Forenede Kongerige fortsat er part i den europæiske konvention om grænseoverskridende fjernsyn, og at audiovisuelle værker af britisk oprindelse betragtes som "europæiske programmer" i henhold til artikel 1, stk. 1, litra n), og stk. 3, i direktivet om audiovisuelle medietjenester³;
- P. der henviser til, at handels- og samarbejdsaftalen omfatter en undtagelse for kultur, hvorved audiovisuelle tjenester ikke er omfattet af dens anvendelsesområde;
- Q. der henviser til, at Windsor-aftalen er et vigtigt skridt til at løse op for spændingerne i de EU-britiske relationer og har skabt grundlag for at afsøge mulighederne for yderligere samarbejde;
- R. der henviser til, at Det Forenede Kongerige og EU bekender sig til mange af de samme værdier inden for kultur og uddannelse, navnlig den akademiske frihed og den kunstneriske frihed;
- S. der henviser til, at krigen i Ukraine har vist, at Det Forenede Kongerige fortsat er nært knyttet til EU via historiske, geografiske og kulturelle bånd;

Generelle bemærkninger

1. udtrykker dyb beklagelse over den britiske regerings ensidige, politiske beslutning om ikke at deltage i programmerne Erasmus+, Et Kreativt Europa og Det Europæiske Solidaritetskorp på trods af den åbenhed, som EU's forhandlingsteam har udvist; understreger, at denne beslutning er til ulempe for begge parter og fratager mennesker

¹ Overhuset, Udvalget om Europæiske Anliggender, [The future UK-EU relationship - Fourth Report of Session 2022-23](#), 29. april 2023.

² Underhuset, Udvalget om det Digitale Område, Kultur, Medier og Sport, [The potential impact of Brexit on the creative industries, tourism and the digital single market - Second Report of Session 2017-19](#), 25. januar 2018.

³ [Direktiv 2010/13/EU om samordning af visse love og administrative bestemmelser i medlemsstaterne om udbud af audiovisuelle medietjenester \(direktiv om audiovisuelle medietjenester\)](#) (EUT L 95 af 15.4.2010, s. 1).

og organisationer i såvel EU som Det Forenede Kongerige skelsættende muligheder for at deltage i udvekslings- og samarbejdsprojekter;

2. bemærker, at adskillige både EU- og britiske interessenter inden for uddannelse, kultur og ungdom på ny har opfordret til, at Det Forenede Kongerige tilknyttes Erasmus+, Et Kreativt Europa, Det Europæiske Solidaritetskorp og Horisont Europa;
3. erkender, at den britiske udtræden af EU har medført uforholdsmæssigt omstændige bureaukratiske byrder; bemærker med bekymring den usikkerhed og de vanskeligheder, der er påført studerende, lærere, udøvende kunstnere og kulturarbejdere, der ønsker at studere, undervise, optræde eller arbejde i Det Forenede Kongerige, navnlig manglen på tilgængelige oplysninger om administrative krav og de uhørt voldsomme administrative byrder, dette har pålagt både britiske og medlemsstaternes konsulater og forvaltninger;

Uddannelse

4. understreger de enorme fordele ved Erasmus+- programmet, ikke kun for studerende, men også for lærere, elever på erhvervsuddannelser, voksne lærende, unge, administrativt personale og samfundet som helhed, hvilket ikke kan måles på størrelsen af programmets finansieringsramme;
5. beklager den snævre "valuta for pengene"-tilgang, som den britiske regering har anlagt i sit syn på Erasmus+, hvormed den ser bort fra de mange fordele med hensyn til udveksling af viden og færdigheder for studerende, lærere og administrativt personale, bidraget til mangfoldighed i universitetsmiljøet og i skoler og dets bidrag til at udvide deltagernes forventninger og muligheder;
6. glæder sig over europaministeren Leo Docherty bemærkninger med anerkendelse af, at deltagelse i Erasmus+ har været "meget gavnlige" for Det Forenede Kongerige⁴;
7. bemærker, at hele 5 % af de studerende i Det Forenede Kongerige på tidspunktet for EU-folkeafstemningen i 2016 var EU-borgere fra de øvrige 27 medlemsstater⁵ og således en vigtig del af det samlede antal udenlandske studerende ved britiske læreanstalter;
8. bemærker, at nogle Erasmus+-projekter fra programmeringsperioden 2014-2020, som britiske organisationer deltog i, stadig var i gang i maj 2023, hvilket gør det vanskeligt at foretage en korrekt vurdering af den fulde virkning af den britiske udtræden af Erasmus+-programmet;
9. tager sig den britiske regerings oprettelse af Turing-ordningen til efterretning; beklager imidlertid, at dette program kun omfatter studentermobilitet til udlandet og ikke omfatter ungdoms- og idrætssektoren⁶;
10. anerkender, at britiske interessenter har givet udtryk for forbehold ved Turing-ordningens virkemåde i forhold til Erasmus+, herunder manglende støtte til

⁴ Overhuset, Udvalget om Europæiske Anliggender, [Corrected oral evidence: The future UK-EU relationship](#), 7. marts 2023.

⁵ Corbett, A. and Hantrais, L., *Higher education and research in the Brexit policy process*, 2023.

⁶ Britiske stat, [Turing-ordningens websted](#).

personalemobilitet, begrænset finansiering til udveksling uden for universitetsregi og krav om årligt tilbagevendende indsendelse af finansieringstilbud⁷;

11. glæder sig over den nye mulighed for at afsætte 20 % af udgiftsområde 2 på budgettet for Erasmus+ for 2021-2027 til mobilitet uden for de 33 lande, der deltager fuldt ud i Erasmus+; bemærker imidlertid, at denne del ikke fuldt ud kan anvendes til ét bestemt land og ikke erstatter de muligheder, der er blevet forspildt ved den britiske udtræden af Erasmus+-programmet;
12. glæder sig over, at det waliske selvstyre har oprettet Taith-programmet, som omfatter mobilitet både til og fra udlandet; bemærker, at dette program ligesom Turing-ordningen ikke dækker idrætssektoren;
13. glæder sig over, at det skotske selvstyre i øjeblikket er i færd med at udforme et lignende program, der omfatter mobilitet både til og fra udlandet;
14. glæder sig over den irske regerings beslutning om at finansiere Erasmus+-mobilitet for studerende fra universiteter i Nordirland, uanset deres nationalitet, ved at indskrive dem på irske universiteter under deres udveksling; noterer sig det arbejde, som de irske myndigheder i øjeblikket udfører for at udvikle en lignende ordning for studerende på erhvervsuddannelser;
15. er bekymret over det betydelige fald i antallet af EU-studerende, der studerer ved britiske universiteter, nemlig helt op til 50 % for førsteårsstuderende fra studieåret 2020-2021 til 2021-2022 i modsætning til antallet af studerende fra andre regioner⁸; understreger, at denne situation er klart forbundet med den britiske udtræden af Erasmus+-programmet, afskaffelsen af ligebehandlingsreglerne for studieafgifter og stipendier til EU-studerende og vanskelighederne ved at opnå et studievisum; bemærker, at EU-studerende bidrog til mangfoldighed på tværs af en bred vifte af fag, mens internationale studerende fra lande uden for EU har tendens til at være mere koncentreret inden for bestemte fagområder såsom ingeniørstudier og virksomhed; bemærker, at britiske universiteter tager imod et stigende antal udenlandske studerende, navnlig fra Kina og Indien⁹, hvilket bidrager til deres finansielle stabilitet;
16. bemærker, at der er otte britiske universiteter blandt verdens 100 bedste universiteter ifølge Shanghai-opgørelsen¹⁰; bemærker, at afslutningen af samarbejdsprojekter mellem disse universiteter og universiteter i EU er til skade for forskning og akademisk ekspertise i Europa;
17. bemærker, at elleve britiske universiteter er alliancepartnere som led i initiativet European Universities; beklager, at disse samarbejdsprojekter vil blive afsluttet, når alliancerne af første runde udløber (ved udgangen af 2024);
18. bemærker, at de talrige partnerskaber, som britiske universiteter har haft med

⁷ Overhuset, Udvalget om Europæiske Anliggender, [The future UK-EU relationship - Fourth Report of Session 2022-23](#), 29. april 2023.

⁸ Higher Education Statistics Agency (HESA), [Chart 6 - First year non-UK domiciled students by domicile 2006/07 to 2021/22](#), 2023.

⁹ HESA, [Where do HE students come from?](#), 2023.

¹⁰ Shanghai Jiao Tong-universitetet, [Rangordning af universiteter i verden](#), 2022.

universiteter i EU gennem Erasmus+-programmet, skal genforhandles bilateralt, hvilket udgør en risiko for, at mindre universiteter vil blive udelukket;

19. er bekymret over de negative virkninger, som denne situationen vil betyde for anliggender såsom europæisk suverænitet, da alle europæiske lande, uanset om de tilhører EU-blokken eller ej, skal være i stand til at konkurrere, navnlig med Kina og USA, på strategiske områder såsom industriel innovation, digitalisering, rene energiløsninger og rumudforskning; bemærker, at forskningssamarbejde mellem universiteter i Europa er afgørende i den henseende;
20. bemærker, at handels- og samarbejdsaftalen giver Det Forenede Kongerige mulighed for at deltage i Horisont Europa-programmet; minder om, at både uddannelse og forskning er en integreret del af det akademiske samarbejde, og at synergi mellem Horisont Europa og Erasmus+ er en central dimension af programmerne for 2021-2027; tilskynder til, at programmerne Erasmus+ og Horisont Europa betragtes som en pakke;
21. fremhæver, at alle interesserede nabolande og ligesindede lande, herunder Det Forenede Kongerige, er velkomne til at søge tilknytning til Erasmus+-programmet og dermed bidrage til de europæiske uddannelsessystemer; beklager, den britiske uvillighed til at deltage i de initiativer og foranstaltninger, der har til formål at etablere et ægte europæisk uddannelsesområde inden 2025, hvilket skader samarbejdet yderligere;
22. minder om, at direktiv 2005/36/EF¹¹ om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer ikke længere gælder for Det Forenede Kongerige, og beklager, at handels- og samarbejdsaftalen ikke indeholder bestemmelser, der muliggør gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer; opfordrer indtrængende Det Forenede Kongerige og Kommissionen til at fortsætte dialogen med henblik på at etablere virkningsfulde rammer for gensidig anerkendelse af akademiske og faglige kvalifikationer;
23. fremhæver, at Det Forenede Kongerige fortsat deltager i det europæiske område for videregående uddannelse ("Bolognaprocessen"); opfordrer indtrængende Det Forenede Kongerige, Kommissionen og medlemsstaterne til at fortsætte deres arbejde hen imod fuld gensidig anerkendelse af akademiske kvalifikationer;

Kultur

24. minder om, at de kulturelle brancher indtager en betydelig plads i Det Forenede Kongerige, ide de bidrog med 109 mia. GBP til den britiske økonomi i 2021 (dvs. helt op til 5,6 % af den britiske økonomi) og ét ud af 11 job var i den kreative økonomi¹²; bemærker, at de kulturelle brancher betragtes som et centralt element i britisk "blød magt" og globale indflydelse bredt set¹³;

¹¹ [Direktiv 2005/36/EF om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer](#) (EUT L 255 af 30.9.2005, s. 22).

¹² Creative Industries Federation, [Brexit Report: The impact of leaving the EU on the UK's arts, creative industries and cultural education - and what should be done](#), 2016.

¹³ Underhuset, Udvalget om det Digitale Område, Kultur, Medier og Sport, [The potential impact of Brexit on the creative industries, tourism and the digital single market - Second Report of Session 2017-19](#), 25. januar 2018.

25. fremhæver, at 96 % af britiske kunstnere var imod den britiske udtræden af EU¹⁴;
26. beklager dybt, at handels- og samarbejdsaftalen savner bestemmelser om kultur og de kulturelle og kreative sektorer, hvormed der for både EU-baserede og britiske udøvende kunstnere og hele den kulturelle sektor reelt er sket et "brexit uden aftale";
27. bemærker, at programmet Et Kreativt Europa ikke blev erstattet af andre kulturprogrammer til støtte for udøvende kunstnere i Det Forenede Kongerige;
28. er bekymret over det overdrevne bureaukrati, som den britiske udtræden af EU har skabt for britiske udøvende kunstnere, der ønsker at drage på turné i EU, såvel som for EU-baserede udøvende kunstnere, der ønsker at turnere i Det Forenede Kongerige, hvilket illustreres af de administrative hindringer, som anvendelsen af CITES-reglerne for udøvende kunstnere, der rejser med visse typer musikinstrumenter, giver anledning til;
29. bemærker, at der består et væld af migrationsregler EU-medlemsstaterne imellem såsom forskellige visum- og arbejdstilladelsessystemer såvel som momsregler for merchandise, regler om cabotage og grænseoverskridende handel for specialiserede transportvirksomheder, der transporterer merchandise og sceneudstyr mellem Det Forenede Kongerige og EU, hvilket gør det vanskeligt og dyrt for debuterende og uafhængige britiske udøvende kunstnere at turnere i EU eller deltage i europæiske festivaler; bemærker, at udøvende kunstnere i EU er berørt af lignende problemer, når de turnerer i Det Forenede Kongerige;
30. understreger, at en rationalisering af visumordningerne er i både EU's og de britiske kulturelle og kreative sektors interesse, og opfordrer indtrængende begge parter til at bestræbe sig på at indgå aftale herom; mener, at sådanne visumordninger bør være en del af en fremtidig EU-ramme for udøvende kunstnere og kulturbeskæftigede;
31. noterer sig, at en række britiske interessenter inden for den kulturelle sektor har udtrykt deres bekymring over de fremtidige britiske lovrammer for kultur- og medietjenester og afviklingen af gældende EU-ret på dette politikområde;

Ungdommen

32. beklager fraværet i handels- og samarbejdsaftalen af bestemmelser vedrørende unge, ungdomsudvekslinger og ungdomsprojekter;
33. understreger betydningen af internationale ungdomsprojekter, som giver unge mulighed for at udvide deres horisont og samtidig giver appetit på at udforske andre kulturer, hvad der har livslange fordele;
34. er bekymret over, at næsten ingen af de ungdomsprojekter for børn i skolealderen, og som tidligere blev finansieret af Erasmus+, nu finansieres gennem den britiske Turing-ordning;¹⁵
35. bemærker, at skolerejser hindres af de nye migrationsregler og nødvendigheden af, at

¹⁴ Creative Industries Federation, op. cit.

¹⁵ Overhuset, Udvalget om Europæiske Anliggender, [The future UK-EU relationship - Fourth Report of Session 2022–23](#), 29. april 2023.

skolerne betaler for hver enkelt elevs visum; anmoder derfor den britiske regering og medlemsstaterne om at oprette en skolerejseordning for unge under 18 år;

Idræt

36. finder det beklageligt, at handels- og samarbejdsaftalen ikke omfatter bestemmelser om kapacitetsopbygning for græsrodsorganisationer og fagorganisationer, partnerskaber eller udveksling inden for idræt og e-sport;
37. bemærker, at den britiske idrætssektor ikke længere er bundet af Domstolens dom i Bosman-sagen af 15. december 1995¹⁶, som gav mulighed for fri bevægelighed for spillere og atleter inden for EU; bemærker med bekymring, at denne situation har en negativ indvirkning på EU-idrætsudøvere, der tilhører britiske hold eller deltager i professionelle konkurrencer, da det potentielt set kan begrænse deres antal; er bekymret over, at det kan være til skade for hele transfersystemets funktionsevne og for EU-spillere og EU-klubber, som er afhængige af de midler, der stammer fra transferaftaler;
38. fremhæver, at EU-spillere og -idrætsudøvere siden brexit har haft brug for en arbejdstilladelse for at spille i Det Forenede Kongerige, som det tidligere kun var tilfældet for spillere fra lande uden for EU, hvilket hindrer dem i at deltage i konkurrencer i Det Forenede Kongerige;
39. bemærker, at britiske idrætsudøvere nu er underlagt Schengenreglerne, hvilket kan føre til vanskeligheder i tilfælde af konkurrencer, der finder sted i forskellige europæiske lande inden for kort tid;
40. bemærker, at Turing-ordningen, der erstatter Erasmus+-programmet, ikke omfatter en idrætsdel, hvilket skaber mangler i forbindelse med idrætssamarbejdsprojekter; er bekymret for, at dette vil være til skade for breddeidrætten.

¹⁶ Domstolens dom af 15. december 1995 i sag C-415/93, Union royale belge des sociétés de football association m.fl. mod Bosman m.fl., ECLI:EU:C:1995:463.